

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-né elvétel és rendelés iradjában az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán levő (Kadics-féle házban) is átvehetnek.
Előfizetési díj: Nyelvőlvre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felőlős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszömlálások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyitl terben egy sor 10 kr. — A hirdetésekét kérjük pénteken délig beküldenl.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi szeptember 16-án.

37. szám.

Nyilt levél borászati egyleteinkhez és bortermelőinkhez magyar borászati kongresszus tartása iránt.

Franciaország bortermelői és borászati szakemberei csak a mult évben tartották meg Montpellierben nagyszabású s lefolyásában és következéseiben nagy horderejű szakértekezletöket, s a folyó év öszén már egy hasonló újabb értekezletnek megtartásán fáradoznak; Svájcban, Németországban szintén minden évben tartanak itt vagy ott legalább egy, de gyakran több szőlöszteti-borászati szakértekezletet is, hol a legaktuálisabb tárgyakra vonatkozó kérdéseket a nyilvánosság szeme előtt s tanuságtétele és kritikája mellett megbeszélük; sőt tartanak ilyenfélüket a tengersok közgazdasági baj sujtotta Olaszország termelői is, osztrák szomszédaink pedig 1889. év óta, mikor a nemzetközi gazdakongresszus székell Bécs falai között, szintén évenként tartanak szőlöszteti kongresszusokat, melyek az osztrák szőlöművelés ügyének mindannyiszor sok hasznot hajtó ünnepnapiját képezük.

Mindenütt munkássággal s az újabb szőlöszteti kérdések iránt a nyilvánosság körében is meleg érdeklődéssel találkoznak tehát, csak édes jómagunk: magyar bortermelők nem hallatunk magunk felöl semmit, mintha nálunk nem is volna phylloxera-

kalamitás, hanem ma is rég szokott vig hejehuja verné fel szép szőlöhegyeink gazdag és gondtalan szüretelő vidékét, avagy mintha a borkrizist is hírből sem ismernék s egyáltalában nem lennének borászati kérdéseink.

Egy ideig országos gazdasági egyleteink borászati szokosztálya legalább sikerült szakkirándulásokat rendezett az országban, sőt a külföldnek különböző bortermő vidékeire, melyeknek szintén megvoltak áldásos tanulságaik s melyeknek kapcsán sok kérdés mégis — ha más alakban is — szintén megbeszélést nyert; utóbbi időben azokban az ügynek nagy kárára elmaradtak ezek is, s szép lendületnek indult szőlöszteti közvéleményünk újból stagnációnak indult s csupán két-három szaklapúakra támaszkodik, egyébként pedig úgy áll a dolog, hogy a földművelési miniszterium borászati osztályán s az ennek alárendelt hivatalokon kívül tulajdonképen ismét senki sem műveli e közgazdasági és termelési ág széles érdekkörű mezejét.

Tisztelettel alólírott azon nézetben vagyok, hogy ez nem jól van így, s attól félek, hogy ha ez tovább is így tart, a közel jövőben mi veszszük át az „egy jó gondolattal és idejében tett lépéssel mindenünnen elkésésnek“ tréfásan osztrák szomszédainknak tulajdonított gyászos szerepét;

attól félek, hogy ezen szellemi és erkölcsi stagnáció folytán újabb pangás fog beállani szépen megindult gyakorlati felujtító tevékenységünkben is, vagy ha nem is, nem tartván lépést az újabb tapasztalatok nyujtotta tanulságokkal, legalább nem fogja kellően érvényesíteni az újabb ismeretek termékenyítő erejét s sokféle könnyebbségnyujtó előnyét. Nézetem szerint közvéleményt kell teremteni szőlőink felujtására irányuló közgazdasági és magán-tevékenységünkben is: hivatalos intézkedésekkel vagy magán hírlapi cikkek utján azonban, melyek a legtöbbször alig egyebek a funkcionáriusok, illetve szerkesztők egyéni — habár megengedem, hogy a legjobb akaratból és meggyőződésből fakadt — nézetei kinyomatánál, lehetetlen mélyreható vitás kérdéseket kellően előkészíteni, megérlelni és megoldani, s egészséges szakbeli közvéleményt és tevékenységi alapot teremteni.

Nem vagyunk híjával a megoldandó kérdéseknek bizony mi sem, hogy csak az általános szőlöszteti szakoktatásnak, hegyrendőrségnek, községi és megyei minta- és kísérleti szőlőtelepek létesítésének, a szőlöszteti és borászati felette fontos kísérletezések ügyének, a műbortörvény végrehajtásának, az oltványszőlők oltási módjai, kezelése, alanyai megválasztásának, a ha-

Tárcza.

Azt hiszed . . .

Azt hiszed, a szívem
Sebesebben dobog,
Hogyha téged látlak,
Vagy ha arra járok?

Azt hiszed nincs nyugtom
Bánt a sok szép emlék?
S egyedül a sir az
Melyben nyugtot lennek?

Azt hiszed nagyon fáj
Kímért pillantásod?
S az az erőltetett,
Gúnyos mosolygásod?

Ne hidd, nem fáj semmi . . .
Van még buszkeségem!
A mi elmúlt, — régen.
Régen efeledtem . . .

De azért mindennap,
Azt a hervadt rózsát,
Könynyemmel áztatom, —
Mikor senkisémet lát . . .

P. E—I.

Tiszti díjlövészet.

Nagyságos Asszonyom.

Fel, fel! Fel Kytherébe, fel Kytherébe!
Kocsisorok robognak ki a városból, mindegyik fogat vig lövészt szép asszonyt, kedélyes ferjét visz magán. Megenged Nagyságos Asszonyom, de a kedélyesség kitünő adomány a férjeknél. Azt mondja a savanyított uborkara, hogy az neki roppant édes.

A megakadt szerelmesek deus ex machinája, az idő, nem volt eléggé derült, mar az arcokhoz képest. Ésőt vártuak. (Falb lovag a mai napra verőfényes eget jósolgatott.) De Asszonyom, ne nehez-teljen, hogy ennyire tartom magam a bevezetéshez, mindjárt komolyan bele kezdek

Hát bizony igen szép kis ünnepegy volt az! A szívem most is annyira tele van vele, hogy alig tudok referádát írni róla! De muszáj. Megigérttem Asszonyomnak, meg a szerkesztőmnek. Szép asszony, szerkesztő! Ily két pontentatus elől, nem szabad kibuvót keresni (De ki is keresne!)

Délután 2 órakor kezdődött meg a lövészet. Sietni kellett vele. Sokan palyaztak a csábitó díjakra.

Mily pazar látványt nyujtott e kis helyiség a belepőnek! Sokan azt vitatják, hogy a paradicsom a Tigris és Eufrat között létezett

volna. Pedig de csalódnak! Alig hanem erre mi felénk van az. (Persze a modern kor igényeinek megfelelően berendezve) — Csak úgy csillagott a sok egyenruha, kozbe, kozbe, mint egy o vázis a Saharan, egy-egy sötét „cibil“ kabát. De a paradicsomot, paradicsommá a hölgyek varázsoltak. „Istenem, istenem“, sóhajtott tel egy fiatal harcos, „ha ezek átváltozhatnának Sabin nőkké!“

Asszonyom! Én nem vagyok atheista, de mar, mar megingott bennem a bibliai parancs, a mely azt hirdeti, hogy másnak ökrét, szamarát, de különösen feleségét, leányát, — ne csudáld! — Az Isten igen sok megpróbáltatásnak, teszi ki a gyarló embert! (Nem az ökröket, szamarakat illetőleg.)

Puskaropogas, — cigányzene, asszonykacraj — füstölt nyelv és villanyos csengő! — Milyen babeli zavar. (Csakhogy annál érdekesebb.) Ádám megelégtelté már ezt is. „Vezess Luczifer szebb tájak tele!“

Egy kis szobába vannak a nyeremények felhalmozva. Szépek, izlésesek. Fobbtárgyak: egy iroké-zlet, két japán váza, egy lovagló pácza stb. stb., még bajuszkefe is volt ott.

A sóhajtozó hadü egy tárgyat szintén nyert. „Mi ez a nyereség, oly nagy veszteséghez képest!“ Ismét sóhajtott, s reá nézett valakire, a ki szörnyen hasonlított Éva anyánkhöz.

„Halljuk, halljuk!“ . . . Vannak az embez életebe pillantokat, a melyek igen igen szépek.

mis fajtájú veszzók eladásával üzött vizsgálásoknak stb. kérdései gyakorlati megoldását érintsem, melyem pedig mind zsebebevágó kérdések, s eddig még éppen nem valami nagyon rendezett alapjait képezik jövő szőlőszetünk s borászatunk boldogulásának.

Miért is azon felkéréssel fordulok különösen az országos gazdasági egyesület borászati szakosztályához, de hazánk borászati egyleteihez, hogy vegyék kezükbe ez ügyet s lehetőleg már az ősz folyamán igyekezzenek alkalmas helyen és időben, p. o. talán a Budapesten megtartani tervezett kapáló ekeverseny alkalmával összehozni egy magyar szőlőszeti és borászati országos értekezletet is mikorra egyszerűm indítványozom, hogy a napirend tárgyai közé felvegyék a kongresszus kebeléből a jövőre egy állandó szakértekezletet és szakkirándulást előkészítve és rendező bizottságnak kiküldését, illetve megválasztását is.

Kosinsky,

m. k. v. isk. igazgató.

Felhívás

az ország kereskedőinhez, kereskedelmi vállalataihoz, pénzügyi-
zeleihez és biztosító-társaságaihoz.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjának előmunkálatai immár annyira előre haladtak, hogy rövid időn a szükséges terület megállapítása s az épületek tervezése fog sorra kerülni. — Ez azonban nem lehetséges mindaddig, míg a csoport programjának keresztulvitelével megbízott végrehajtó bizottság nem ismeri azokat az anyagi eszközöket, melyek a költségek fedezése tekintetében rendelkezésére állanak. — Fölkérjük ennélfogva mindazokat, akikhez a csoportbizottságnak 1895. december hó 30-án tartott összuléséből kifolyólag felhívást intéztünk az iránt, hogy a csoport kiállítása költségeinek fedezéséhez járuljanak, valamint általán mindazokat, akik a kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoport által közvetlenül érdekelve vannak: az ország kereskedőit, kereskedelmi vállalatait, pénzügyezeteit és biztosító-társaságait, sziveskedjenek hozzájárulásuk iránti nyilatkozatukat f. évi szept. hó végéig az ezredéves országos kiállítás igazgatóságához (Akadémia u. 3 sz.) beküldeni, ahová ugyan csak a felajánlott összegek is beküldendők lesznek.

Budapest, 1894. évi szept. hó 1-én.

Az 1896-iki ezredéves orsz. kiállítás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjának elnökei:

Dr. Falk M., s. k.
orsz. képviselő.

Lukács A., s. k.
a főrendiház tagja, a m.
földhitelintézet igazg.

Napi hírek.

Személyi hír. Rudnai Nikolics Sándor főispán 6. máj. hó 12-én hivatalos ügyekben Pancsovára utazott.

Megerősítés. Desseffy Sándor csanádi püspök, Laszloffy László esperes, mint verseczi plébánus ezen állásában végleg megerősítette. Ezen hír igazi örömet szerez városunk lakosságának minden rétegében különösen pedig a magyar intelligenciá körében, mely a hazafias lelkeszt őszinte tisztelete jeleivel már eddig is elhalmozta. Fogadjon ez uton is őszinte gratulációkat.

Áthelyezés. Paulovics István nemetbogsáni kir. járásbíró hason minőségben városunkba helyeztetett át.

Eljegyzés. Menczer Ede nikolinczi kereskedő a múlt napokban eljegyezte Sonnenschein Josefint. Kisasszonyt.

Sajtóper. Meg múlt év november havában jelent meg a „Neue Wersetzer Zeitung”-ban egy nyílttéri közlemény, mely által Ludaics Vitomir verseczi városi számvivő magát sértve érezven, ezen közlemény beküldő, Mark Antal és Gerdecz Miklós ellen megindította a sajtóper. A végtárgyalás a múlt csütörtökön tartott meg a temesvári sajtóbírósnál. Lefolyását a „Dél. Kozlony” után a következőkben ismertetjük. A tanács Maly István törvényszéki elnök, dr. Madzsar és Horváth Jenő bírákból alakult meg; a vádhatóságot Jakabffy ügyész képviselte, védőül Kisfaludy Kálmán ügyvéd jelent meg. A végtárgyalás dé. 9 órakor kezdődött a behívott esküdtek megjelenésének kimetatasával. A vádhatóság egyáltalában nem, a védelem csak 8 esetben élt törvényes vető jogával. A jury a következő esküdtekből alakult: Herz Dávid, Schultheisz J. M., Rózsa Imre, Reiber Agost, Káthy Frigyes, Szuló Ernő, Nagy László, Papafy Szever, Karner L., Stolz Agost, dr. Barta Ignác, Tedeschi János; pottagok: Kratochwill Henrik és Farkas István. Az esküdtek az előirt esküt letették. Az általános kérdésekre Mark Antal előadja, hogy 42 éves, verseczi városi adószedő, — Gerdecz Miklós pedig azt feleli, hogy 43 éves, városi pénztári ellenőr. Ezután felolvastak a vadlevelet, mely szerint Ludaics Vitomir verseczi városi számvivő sértve érzi magát a „Neue Wersetzer Zeitung”-ban megjelent „Beküldetett”-által, mert e közleményben azt hanyják fel neki, hogy hanyag, lusta, tapintatlan, hivatalra képtelen, a törvényeket és szabályokat nem ismeri és hig velejű, a ki a városnak sok kárt okoz. Panaszos a cikk által nemcsak sértve érzi magát, de egyuttal kéri vadlottakat rágalmai miatt is elítélni, miután a nyílttéri közlemény olyan természetű, mely alkalmat szolgáltat panaszos ellen a fegyelmi eljárás megindítására. Mark Antal elvállalja a szerzőséget az inkriminált cikkért, míg a II-od rendű vadlott Gerdecz Miklós csak aláírta a közleményt, a nélkül, hogy annak szövegezésében tényleg közreműködött volna. Védő tekintettel panaszos közhivatalnok minőségére, — kéri a bizonyítási eljárásnak az egész vonalon való megengedését, mi ellen a kozvad képviselőjének sincs semmi kifogása. Ezután az ügyész több okirat fölolvását kéri, mit a védő az erkölcsi bizonyítvány kivételével nem ellenez. Az erkölcsi bizonyítvány helyett védő ajankozik panaszos erkölcsi-iségét tanuival igazoltatni. A törvénysek rövid tanácskozás után kihirdeti, hogy a vadlott által megnevezett tanuk és szakértők kihallgatását, továbbá az iratok felolvasását — a tárgyhoz nem tartozók kivételével — elrendeli. Szakértőül Györbíró Soma hely. pénzügyigazgató és Pallér István pénzügyi titkár hivattak be. A felolvasásra kerülő iratok közül kiemeljük a következőket: A polgármester bizonyítványa szerint Ludaics számvivő teljesen megfelel kötelességének; felolvastatik a bizonyítvány, mely szerint Ludaics az államszámviteltani vizsgát letette. A tanács által kiállított bizonyítvány szerint Ludaics erkölcsi ma-

gaviselete kifogástalan. Egy másik irás szerint Ludaics felhivatik a hivatalos órák pontos megtartására és illedelmes magaviseletre. A számvivőség felolvasott jelentése szerint az adópénztár rovancsolása alkalmával Mark és Gerdecz vadlottak nem akarták átadni a pénztári kulcsokat a vizsgáló bizottságnak; utóbb a kulcsot mégis megküldték lepecsetelt boríték alatt és mikor a pénztárt rovancsolták, 4 kr többletet találtak benne. A pénztárnak a tanácshoz tett jelentése szerint valótlan, mintha a kulcsoknak a bizottság részére való átadását megtagadtak volna; a kulcsokat a számvivő kérte, a kinek ehez egy magában nincsen joga. A rovancsolásnál a bizottság nem tett kifogást, ellenben Ludaics úgy viselte magát, mintha mindenható lenne és durvan osztogatott parancsokat. Bodry adougyi tanácsnok jelentése szerint Ludaics fellépése tapintatlan, illetlen, kihívó volt; Ludaics jelentése hemzseg a valótlanágoktól. Ezután kihallgatták Seemayer Janos verseczi polgármestert, a ki előadja, hogy Ludaicsot a hivatalos órák meg nem tartása miatt többször meg kellett intenie. Egy másik kérdésre kijelenti, hogy nincs hivatalos tudomása arról, miszerint Ludaics, a ki nős ember, a főispán irodája melletti szobában bezarkozott egy kétes erkölcsű női személylyel. A védő erre előmutat egy hírlapot, melyben ez a szenzációs eset irásban és képből megörökítették. Egy további kérdésre kijelenti, hogy ő is helyteleníti a számvivő eljárását és a jövőre nézve utasítást adott neki, hogy miként járjon el a pénztári rovancsolásoknál. Deli 12 órakor felbeszakitottak és d. u. fel 2 órakor folytattak a tárgyalást. Bernácsky Géza tanu előadja, hogy Ludaics öt perczel előbb ment a pénztárba, mint a bizottság; hallotta, a mint lármázott a penztárnokkal és hevesen követelte a kulcsok azonnali átadását. — A tanu emlészik ra, hogy a pénztári tisztviselők elővettek a városi szabályrendeletet, hogy a rovancsolás alkalmával kimutathassak Ludaics szabályellenes eljárását. Ludaics azonban megmaradt követelése mellett. Igaz az is, hogy mikor Ludaics bekívánta a kulcsokat, azt mondta, hogy a rovancsolás csak delután lesz. A pénztári tisztviselők Ludaicsnak nem akartak átadni a kulcsokat, ellenben ellenkezes nélkül atadták azokat a rovancsoló bizottság tagjainak, Bernácsky és Tokicsnak, a kik a kulcsokat boritekba tették és azt lepecsetelték. Tanu végül előadja, hogy a számvivő által szerkesztett jegykönyvet aláírta ugyan, de nem olvasta el. Valótlan a számvivő azon jelentése, hogy Mark és Gerdecz penztári tisztviselők „illetlenül” viselkedtek volna magukat. A folytatott tanukihallgatás alkalmával kihallgattak még Vorgovics Péter adószedőt is, ki az ügy érdeméhez nem igen tudott hozzászólni és csak panaszosnak nem epen korrek sivatatos eljárásról tett tanuságot. Ezután 1/4 órakor a meghívott szakértőket, Györbíró pénzügyigazgató helyettesét és Pallér pénzügyi titkár hallgatták ki. A szakértők vallomása panaszos Ludaics Viktorra felette kedvezőtlen. Györbíró szakértő kétségkivulinek tartja, hogy Ludaics eljárása nagyon is rosakaratu volt. A pénztári hivatalnokok ellen akart fondorkodni abban a hitben, hogy a kezelésükre bizott összegekben fog hiányt észlelhetni — és ép ellenkezőjét érte el inkollegialis szándékának. A szakértő nem igazolhatja Ludaics eljárását. Nem allott jogában a bizottság előtt az adóhivatalban megjelenni és a kulcsokat elkérni, miután ő csak előjáró, de nem intézkedő közeg. A bizottság előtt való megjelenésével megghusította a bizottság mukodését. A bizottságnak az volt a feladata, hogy a penztarost meglepje, de e célját csak úgy érthette volna el, ha jótéről a hivatalt senki sem avizalja. Hogy Ludaics ezt nem joakarattal tette az nyilván való, de tudhatta volna, hogy senki sem köteles a penztar-kulcsokat neki atszolgáltatni, így tehát elhamarkodott megjelenésével ép ő gátlotta meg a szándékolt meglepetést. Szabálytalan volt a napi bevetel egyesítése a penzkészlettel is, miután a napi bevetéért csak a penztáros, a penzkészletért azonban az ellenőr is anyagilag és erkölcsileg felelősek. Helytelen a könyvelő által fogalmazott rovancsolási jegyzőkönyv is miután nem tünteti fel külön-külön a kézi és a fő-kassza penzkészletét. — Pallér pénzügyi titkár teljesen egyetért és magának vállalja szakértő-tarsa veieményét. Ezzel a bizonyítási eljárás véget ért. Jakabffy kir. ügyész jeles vadbeszédében kifejti, hogy vadlott az inkriminált cikkkel nemcsak beszúletben sértette meg, hanem egyszerűen rágalmazta is. Kéri az esküdteket, legyenek igazságosak. Kisfaludy Kálmán ügyvéd hevesen megtamadja

LE város polgármesterét, s polgarságot köszöntötte fel a 7. ezred parancsnoka. A szeretetreméltó polgármester meghatóttan köszönte meg e szives vendéglátást, s ha én magára nem gondoltam volna Asszonyom, most e szép szónoki beszédet leírhatnám. De ordögökök, az ember sokszor ki jó a hivatalos kötelességekben!

„Tüzet szüntess!” (Mily frazis! Megnyilatkozott a közvelemény. Lapunk szerkesztője beszélt tüzesen mint egy scytha, szépen mint Cicero. Hangoztatta mind azt, a mi szíven feküdt, s zajos ovacziókra talált. En is hangoztattam a mi az én szívemem feküdt, de engem abczugoltak.) Bevégezték a lövészetet. Elvitték a szép díjakat. Puskapor több nem fogyott, mert Amor nyilához ez nem kell. (Csak ő nem akart tüzet szüntetni.)

Asszonyom, ne haragudjék, ha ismétlésbe esem, s azt mondom mit ez elején, kocsisorok robognak a városba stb. (Lásd elsőket sor.) Mily kedélyes bevonulás! Ha az a par tuczat görög isten látta ezt, bizonyosan lekivánczoznék az olympusról, minden nektár és ambrozia daczára — Szerény személyem kitünő helyet kapott ott, a hol tulajdonképen nincsen helye. Ha akkor kellett volna a boldogságot definiálnom, tudtam volna. (Pedig csak a boldogság elő szobája volt az.)

A mi ezután következett Asszonyom, az ép oly kevésbé meglepő mint az hogy Kedd után Szerda jó. Tanczoltunk reggelig, mulattunk a hajnal hasadtáig. Éjféltájban megjelent a kerületi parancsnok, Pacor Kálmán ő nagy méltósága, a legkedvesebb nagy urak egyike is, s mosolyogva szemlélte a fiatal, lejtő parokat. Csak adja az ég, hogy holnap a nagy tánczterén a szemle szint oly mosolygó legyen.

Ugy-e Asszonyom maga is kívánja?

Sincerus II.

Ludaicsnak a pénztári rovincsolás alkalmával követett eljárását; fölemlíti, hogy hivatalában hanyag és rendetlen volt és utalva a tanúk vallomásaira, konstatálja, hogy az inkriminált cikkben foglalt allítások megfeleltek a valóságnak. Kéri ennél fogva védenének felmentését. A replika és duplika után Mály elnök összegezte a tárgyalás menetét és d. u. fél 6 órakor az esküdtek tanácskozára vonultak vissza. 1/4 óra múlva az esküdtek újra megjelentek a teremben és Szuló Ernő az esküdtek főnöke kihirdette a verdiktet: A 1. és 2. kérdésre: Szerző-e az inkriminált cikknek Mark János és Gerdecz Miklós? 12 igen. A 3. kérdésre: Foglaltatik-e ezen cikkben rágalom Ludaics ellen. 12 nem. A 4. és 5. kérdésre: Vétkes-e Mark illetve Gerdecz a rágalmazás vétségében? 12 nem. A 6. kérdésre: Foglaltatik-e a cikkben becsületsértés Ludaics ellen? 6 igen, 6 nem. A 7. és 8. kérdésre: Vétkes-e Mark illetve Gerdecz a becsületsértés vétségében? 6 igen, 6 nem. A verdikt alapján a törvényszék felmentette a vádlottakat és a kincstárt 45 frt tanuzási költség és védőjávára 25 forint munkadíj megfizetésére ítéli. Teljesen feleslegesnek találjuk, hogy a sajtópör lefolyásához, s az ott felmerült valóban érdekes dolgokhoz kommentárt fűzzünk, úgy a zárjel közt csak azt említjük fel, hogy mikor M. T. vádlott a tárgyalás után az esti vonattal megérkezve megjelent a hirneves „Milleker” szállodában, a varakozó törzsasztal rá húzta a „Rákokzi”-t — a kurucz győzelmi nótát.

A helybeli lövészársulat, új lövődéjének megnyitása alkalmából, f. hó 23-ától 30-ig királylövészetet rendez, melynek meghívói maradtak is küldettek. A lövészársulat tisztelettel felkéri városunk polgárait különösen a hölgyközönséget, hogy díjak adományozásával az ünnep fényét emelni kegyeskedjenek. Az adományok Hoffman R. Crístián J. Hack Matyás vagy Florian Gy. urak kereskedéseibe küldendők.

Műkedvelői előadás. A helybeli „Dilettanten Club” f. hó 29-én jótékonycélú előadást fog rendezni a Zéh-féle színházban, mely alkalommal a „Tilli” című 4 felvonásos vígjátékot hozzák színre.

A beiratások a verseczi m. kir. állami főreáliskolában a következő eredményt mutatják: I. oszt. = 58; — II. oszt. = 47; — III. oszt. = 5; — IV. oszt. = 38; — V. oszt. = 14; — VI. oszt. = 14; — VII. oszt. = 13; — VIII. oszt. = 7 összesen 242 tanuló. — A helybeli községi elemi népiskolákba beiratott: 729 fiú és 717 leány összesen = 1446 tanuló.

Inasiskola. A beiratások az inasiskolába szept. 16-án d. u. 2 órakor a reáliskola régi épületében (most elemi iskola) kezdetüket veszik s kedden szept. 18-án és pénteken szept. 21-én este 6¹/₂ órakor folytattnak.

A helybeli községi polgári leányiskolába, mely a tisztelendő novéregi vezetésére van bízva, a beiratások a következő eredményt tüntetik fel, I. osztály = 76; — II. osztály 57; — III. osztály 37; — IV. osztály 31 összesen 201 növendék.

Gazdáink figyelmébe. Kubinban a himlőjárvány fellépett a juhok közt — őrizkedjenek tehát a gazdák.

A derek „Rikliánusaink”, vagy a hogy magokat hivatalosan nevezik a természetes gyógymódot követők egyesületének tagjai várhegyünk útjainak rendbeszedésével s csinos üdülő pavilonjuk felépítésével közhasznú szép munkát végeztek. A most már teljesen kész pavillon 1233 frtjukba került.

A tenyészmарha-kiállítás ma vasárnap fog megtartatni a m. kir. állami selyemguboraktar melletti mezőszépen.

Szőlő és gyümölcs kiállítás. A verseczi bortermelők társulata minden ízében szépen sikerült szőlő és gyümölcs kiállítást rendezett f. hó 14-én a „Weinrebe” vendéglő nagy termében. Ez alkalommal ismét alkalmunk volt tapasztalni azon örömdetes körülményt, hogy verseczi bortermelőink, nem csüggedve el, a filoxera csapás után minden erejükkel azon működnek, hogy szőlőszetünket okszerűen újra alakítsák. Fáradozásait szép siker is koronázta. Ezt mutatják nem csak zöldülő kezdő hegyeink, hanem azok a szép és meglepő produktumok melyeket a kiállításon láttunk. Több száz fajta gyönyörű fűrt szőlő bizonyította az exportképességét is. — A kiállítók közül különösen kiűntek: Jovanovich Szilárd nagybirtokos, Blum J., Kherer Károly (egyl. elnök), Neukomm Gyula, Seitz F., Wamser G., Müller F. Hauser K. nagy terjedelmű nemesített szőlőkkel bír Köszt Adam, Oszthemer A.,

Fierz E. és Gehringer J., kik igen szép kiállítású oklevelet nyertek. A gyümölcs kiállításán kitűntek: Despinics testvérek komoristyeről, Friese József, Thier János stb.

A szülők figyelmébe. Mindazon szülöket, kiknek ismétlő iskola köteles gyermekeik vannak, (12-16 évesek) ez uton is figyelmeztetnek hogy gyermeiket ma vasárnap a községi elemi népiskolába irassak be, mert ellenkező esetben érzékeny bírsággal fognak büntettetni.

Beküldött. T. Szerkesztő úr! A verseczi híres ősi búcsú napján, midőn pár ezer idegen volt városunkban, oly hallatlan eset adta elő magát, mely valóban megdöbbenthet mindenkit ki helyi viszonyaink egyes sajnálatos kinövészeit nem ismeri. Minden nap tapasztalhatjuk hogy a német városrész utcáinak szögletein a kora esti óráktól éjfélig, vagy azontúl úgynevezett iskolázatlan „burschok” egész táborra foglalja el az utcát a gyalogjárót s leirhatatlan durva és mooskos megjegyzésekkel inzultálják l. az „Egonom burschok” az arra járokat, el annyira, hogy intelligens embernek, vagy plane hölgyeknek, családoknak időben az illető nevezett városrészben megjelenni, vagy azokon athaladni váloságos istenkisértés. — A „Hoppa machen” egyik legnagyobb virtusa annak a műveletlen fiatalságnak, mely nem ismer rendőrséget, nem ismer tekintélyt, s egész éjszakkon át csapatostól barangolva őrdítja végig hosszág az utcákat, tonkretevéen a polgarok éjjei nyugodalmát, háborgatva a betegeket s tanúságot téven a városunk megforduló idegeineknek arról, hogy nálunk a közcsend a köznyugalom olyan minden kritikan alú botrányos — hogy gyors és energikus intézkedések nélkül tovább el nem lehetünk, s ha a dolgok ilyenmimőségben a mi saját törvényhatóságunk nem segít, felsőbb helyről kell orvoslatot kérnünk. A mult csütörtökön este 10 és 11 óra közt egy szegény ártatlan fiatal borbély legényt, ki több tarsával a „drei laufer” utcán áthaladt, az utca szögleteken összegyülekezni szokott, s sokaságak által imponáló banda tisztan hetykéségből, minden ok nélkül annyira elpahlott, hogy a szegény fiú tegnapelőtt a verseczi kórházban, meghalt súlyos sebeiben. Utánna jartunk a dolognak, meggyőződünk arról, hogy a gyanúsítottak egy részét letartoztatta a rendőrség, — de éppen ezen ekklatans eset alkalmából azon kérdést intézzük az illetékes körökhöz: vajjon nem latják-e még idejét annak, hogy hallatlan éjjei dorbézolás, orditozásnak, éjjei csoportosulásoknak eleje vétessék? Városatyaink kikről félnek, hogy enerikikusan nem tudtak fellépni. Ha így haladunk, vagy jobban mondva a régi slendriánban eviczkéünk ugyan csak szép hire fut városunknak. Szeles ez országban s méltán elitelik . . . stb. — Eddig a beküldött a tudositas! Nekünk is van azonban hozzá pár szavunk. Az igaz, hogy a fent említett kalamitások mind megvannak, az is igaz, hogy „Andrásaink” egy par kivételével annyira „jambor emberek”, kik még a légynek sem igen vétenek, legkevésbé mernék megsérteni a „Burschok”-at, kikről nem tudhatják, hogy apjuk nem nagyhatalmu representans e — de az is igaz, hogy városi tanácsunk már több alkalommal tett lépéseket (az igaz hasztalanul) arra nézve, hogy rendőrségünk szaporitassék. Ezzel a mi rendőrségünkkel — (kivéve pár ügyes embert) — ezeken a mi kalamitásainkon alig lehet segíteni. — A megdöbbentő gyilkosság elkövetésével gyanúsítottak közül — mint rendőrségünk közli, — le vannak tartóztatva Ber v a n g e r F e r e n c z, K ö l c z e r F e r e n c z, K a n c z F e r e n c z, M a h l e r F e r e n c z, S t a r k F e r e n c z, S e e m a y e r J ó z s e f, S c h ö n b o r n J á n o s, G l ö c k n e r M i h á l y, S c h m i t z M i h á l y, kik a helybeli kir. járásbíroság fogházában hűsölnek. De vannak többen is a jó madarak, kik, így „en masse” könnyen elbáhhattak Loch borbélyuram segédjével.

Bortermésünk 1893 ban és az idej szüreti kilátások. E napokban jelent meg a hivatalos statisztikai összeállítás Magyarország bortermeléséről, melyből latjuk, hogy a boraszat rövid par év alatt mennyire hanyatlott. 305,626 hektári területről csak 1.100,212 hl bort szűrték a magyar korona országaiban s a borok mennyiségéből tisztán az anyaországra 939,987 hl esik; 1892-ben 796,560 hl. A nagymérvű hanyatlást a phylloxera és peronospora idézték elő; ugyanis 1891-ben Magyarországon az összes szőlőből 20.32 százalék szőlő volt phylloxeralepelt s 56.98 százalék peronosporás. Már 1892-ben 23.31 százalék, illetőleg 67.05 százalék, míg 1893 ban a phylloxeras szőlő kitett 24.72 százalékot, peronosporás 68.01 százalékot. Horvát- és Szlavonországban a phylloxera még

nagyobb mértékben pusztít, a mennyiben ott a szőlőterületből már 47.05 százalék phylloxerás, viszont azonban a peronospora még nincs annyira elterjedve, mint Magyarországon: 44.53 százaléknál. A peronosporás terület Horvátországban 44.53 százalék volt. Magyarország, az anyaország szőlő területe 1892-ről 1893-ra 22,696 hektárral csökkent, noha a Duna-Tisza közén meglehetősen emelkedett a szőlőkultúra s most az összes szőlőterület 226,135 hektár.

Virilisták Versecz város legtöbb adót fizető polgárainak névsorát az 1894-ik évre következőleg alapította meg az igazoló választmány.

	frt.	kr.
1. *Andrejevics Gy. k. és i. k. tag.	1019	88
2. *Dimitrievics N. püspök	775	22
3. *Dr. Seemayer K. ügyvéd	765	02
4. *Dr. Kormos Béla kir. közjegyző	708	91
5. *Spatariu Vladimir ügyvéd	667	90
6. Adler Miksa kereskedő	661	34
7. Sztójcev Milán földmívelő	627	34
8. Zoffmann Sándor sörfőző	618	71
9. *Mladenovics V. ügyvéd	614	35
10. Bro. Baich Milos	607	72
11. Obradovics Sz. birt.	566	85
12. Andrejevics A. keresk.	546	51
13. *Czveics Gy. ügyvéd	544	76
14. Frisch Gy. szeszgyáros	538	18
15. Frank E. birtokos	525	34
16. Stefanovics K.	520	81
17. *Radak István ügyvéd	515	88
18. Matheics D. kereskedő	512	02
19. Georgievics M. kereskedő	494	03
20. *Grencsarszky Sz. ügyvéd	482	02
21. *Hemberger B. k. és i. tag	470	96
22. *Morlin J. ker. és ipar. kamr. tag.	466	62
23. Kuncze J. birtokos	454	13
24. Alexandrovics M. kereskedő	451	17
25. *Dr. Ilijics S. ügyvéd	445	04
26. Hofmann K. cukrász	443	47
27. Sternberg Jozsef kereskedő	435	05
28. *Dr. Demetrovics M. orvos	434	22
29. Tokacs J. V. kereskedő	434	07
30. *Rittinger Ede szerkesztő	433	—
31. Thier Adam birtokos	432	99
32. Gergecs Gy. kereskedő	422	56
33. Zoffmann Janos birtokos	419	52
34. *Dr. Jovanovics Gy. orvos	402	86
35. Glückmann D. szállodás	386	33
36. Frisch Hugo kereskedő	379	96
37. Höschl Frigyes birtokos	364	64
38. Thier Ant. birtokos	349	98
39. *Herczog József gyógyszerész	349	20
40. Nedelkovics Lyubomir kereskedő	348	38
41. Petrovics Gy. birtokos	347	04
42. Bernacsy Geza birtokos	339	25

Póttagok:

1. *Raics Ly. ny. törvsv. bíró	339	06
. Hofmann R. kereskedő	335	75
3. *Dr. Miloszavlyevics Gy. ügyvéd	330	06
4. Milleker Lajos szállodás	329	42
5. Nedelykovics N. kereskeob	312	80
6. Fischer J. kereskedő	309	10
7. Thier J. vendéglős	301	09
8. Deixner A. kereskedő	299	84
9. *Kadics Gy. ügyvéd	299	20
10. Schulcz Lenart kereskedő	297	06
11. Osztovics M. kereskedő	281	30
12. Hahn J. kereskedő	275	20

A *-gal jelöltek adója kettősen számítatik
Versecz, 1894. szeptember 5-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Irodalom.

— Az egyházi politikai kérdések s az azok nyomán támadt ország. s mozgalom valódi probaköve lettek a napisajtó elvhuségének. Különösen a fővárosi sajtó volt erős kísértésnek kitéve és egyes pártok és szövetezetek részéről óriási összegeket áldoztak, hogy egyes lapokat eredeti irányukból eltérítsenek. Iz elveknek e csereberéjéből előnyösen válik ki régi, jó hírenek megfelelően, hazánk legnagyobb lapja az „Egyetértés”, mely ellismerésre méltó önzetlenséggel, fáradhatlan buzgalommal s a legnagyobb eréllyel küzdött és küzd az egyházi politikai kérdések liberális szellemben való megoldása érdekében. Küzd az elvek a függetlenségi és 48-as párt egyik főprogrampontját képezik s az Egyetértés nemcsak vallja, hanem mindenkor tényleg követi is ezeket, az elveket, melyeknek meghamisítását nem tűri. Ha nem így lenne, nem is volna méltó arra, hogy tovább is az ország legelső lapjának tekintessék. Ere a címre az Egyetértés különben is rászolgál, nemcsak tartalmának gazdasága és változatossága, hanem annak föltétlen megbízhatósága s ama valódi hazafias szellem által is, amely országosan népszerű, magvas vezércikkeit átlengeti, melyekről köztudomású, hogy Magyarország legelső publicistáinak és politikusainak tollából kerülnek ki. Közéledvén az előfizetési időszak, nem mulaszthatjuk el, a közönség figyelmét az Egyetértés elv-szilárd, hazafias megtartására felhívni, azzal a megjegyzéssel, hogy az Egyetértés kiadóhivatala készséggel küld ki

vántra mutatványszámokat, melyekből meg lehet győződni a magyar világlapnak valóban mindent felölő előkelő színvonalon álló tartalmáról. Hogy erről némi fogalmat nyújtsunk, csak azt említhetjük fel, hogy az Egyetértés állandó rovatai a megszokott politikai és napi híreken kívül felöllelik a nyilvános élet minden kérdését. A társadalom napirenden levő kérdései, a tanügy, az irodalom, a művészet, a mezőgazdaság, a kereskedelem, az ipar, a közegészségügy, szóval minden, a mi az olvasóra nézve csak érdekel bírhat, kellő méltatást és bő teret talál az Egyetértés terjedelmes hasábjain. A szórakoztató olvasmányra különös súlyt helyez az Egyetértés és változatos tárcarovatában és bő regényközleményeiben annyi olvasni valót nyújt, nyújt, mint egyetlen más lap sem, mert ez csak az Egyetértés óriási terjedelme mellett lehetséges. Végül nem hagyhatjuk felemlítés nélkül az Egyetértés mintaszerű országgyűlési tudósításait, melyekben minden szónak pártállására való tekintet nélkül kellő és pártatlan méltatást talál, úgy hogy az Egyetértés tudósításai mindekor leg-
 jobb képét nyújtják a képviselőház ülésének. Érdeklődők kedvéért még azt is megjegyezzük, hogy az Egyetértés előfizetési ára negyedévre 5 frt.

A Magyar Mese- és Mondavilágnak, Benedek Elek nagy mesekönyvének minden újabb füzeté aról győz meg, hogy ha ez a nagyszabású munka elkészül az ezer éves ünnepre, ennél becsesebb, maradandóbb értékű könyvemléke nem marad a nagy nemzeti ünnepnek. Az 50 füzetre tervezett műből most jelent meg a 13. és 14. füzet, tele ragyogó szép mesékkel, mondákkal és legendákkal, nevezetesen: az Igazság és Hamisság, A felkegyelmű, Péter és Pál, Az aranyhajú ikrek, Kevélyesség, Kedvesség és Szívesség, A Napisten, A mondólecskék, A Halál. Az arany nyilvessző, Az aranyhajú királyfiúk, Bolond Mihók és a Só. A szépen és gazdagon illusztrált füzet ára 25 kr., s a ki 2 frt 50 krt előre beküld a kiadó Athenaeumhoz, bérmentve kap tíz füzetet. A Magyar Mese- és Mondavilág még mindig megrendelhető az első füzettől kezdve, ugyszintén kapható már az első kötet is (10 füzet) díszes kötésben 3 frtéért. A szülőknek és tanítóknak melegen ajánljuk figyelmébe a kitünő munkát, melyet a közokt. miniszter is az ország összes iskoláinak és népkönyvtárainak ajánlott megszerzésre.

A kolera veszély idejében.

Mindenkinek maga iránti kötelessége hogy a betegség mibenlétét és azokat az eszközöket melyekkel magát megóvhatja megismerje, és a hatósági intézkedésekről tudomással bírjon: ekkor azon megnyugvást nyeri, hogy a kolera ellen van bizonyos gyógyszer, és hogy bizonyos fokig a betegségtől bárki is megóvhatja magát.

Különösen vigyázni kell az emésztési zavaroakra, székrekedésekre és hasmenésre. Az egészség emésztés fenntartása érdekében őrizkedni kell a rendetlen életmódtól a nehezen emészthető ételektől és mindazon káros dolgoktól melyek azt előidézhetik. Különösen a gyomor meghűtésétől. Az egészséges emésztést nagymértékben előmozdítja a Mária-Zelli, Brádi E. gyógyszerész által készített gyomor csöppek, melyek a gyomor erősítésére is nagy hatást gyakorolnak.

A Mária-Zelli gyomor csöppek az emésztést előmozdítják és a tulajdonságoknál fogva a legkeresettebb és legkitünőbb haziszert képzik, különösen rögtön megbetegedéseknél. Ezen gyomor csöppeket bármely gyógyszerárban meglehet szerezni.

Vigyázni kell arra, hogy a Brádi E. klairas rajta legyen, egy üveg ára kisebbé 40 ar. nagyobbé 70 kr.

100 szám. — tkv 1894.

Hirdetmény.

Vlajkovecz községre nézve azaz néhai Kazal János ügyében az 1892. évi XXIX. t. cikk értelmében a tényleges birtokos tulajdonjogának a teleknyomokba való bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztétlen ez azzal a felszólással érteik közé

1) hogy mindazok, kik az 1886. évi XXXIX. t. cz. 15. és 77. §§-ai alapján idézve a §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-aiban és az 1889. évi XVI. t. cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 7. §-a és az 1891. évi XVI. t. cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvény-

telenségét kimutatják, a végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1895. évi február hó 5-ik napjáig bezárólag a teleknyomvi hatósághoz nyújtják be, mert ez ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szól-gálhat.

2) hogy mindazok, a kik az 1-ső pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis 1895. évi február hó 5-ik napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzésekre csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogait szerzett harmadik személynek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg. Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatolnak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Verseczen, 1894. évi április hó 14-én.

Kérészy, kir. albiró.

20. sz. — tlk. 1894.

Hirdetmény.

Az 1895. évi országgyűlést képviselő választók névjegyzéke ellen beadott felszólalásokra a központi választmány f. évi szeptember hó 6-án tartott ülésében hozott határozatok, és az azok alapján kiigazított névjegyzék az 1874. évi XXXIII. t. cikk 49. §-a értelmében folyó évi szeptember hó 20-tól 30-ig a városház nagyüléstermében közszemlére kitétettnék azzal, hogy az ellen netalán beadandó megjegyzések fenti idő alatt a polgármesteri hivatalnál nyújtan-dók be.

Verseczen, 1894. szept. hó 6-án.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, bál meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkék, árújegyek,

arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könyvkereskedés mely az Andrassy-sétány és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetzger Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólalások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.